ހިނގާތޯ ބަލަމާ!
ބަހާއި އަދަބު، ޤަވާޢިދު
https://www.liyuntherin.org/archives/1771
ޢަބްދުލްޢަޒީޒު ޖަމާލު އަބޫބަކުރު
12 މ 4102
އޮއްޓަރު ހުރި ވާހަކަތަކެއް ރ ވުންތެރިކަމާއެކު މޮޅަށް ހުށައަޅައިގެން ވަނަވަނަ ހޯދާ ވާހަކަދެއްކުންތެރިން ތިބި ނަމަވެސް
ހަމަ އެއްވެސް ކުށެއް ނުލައި ގަވާއިދާ މުޅީން އެއް ގޮތަށް ވާހަކަދައްކާ ވާހަކަދެއްކުންތެރިއަކާ ދިމާވަނީ ކާޅަކުން ހުދުފަތެއް
ފެންނަހާ މަދުންނެވެ. އާދ ހެވެ! ދަންނަވާން ޖެހެނީ އެ ފަދަ ވާހަކަދެއްކުންތެރީން މާވަހަރަށްވުރެ ވެސް ތަދުކަމުގައެވެ.
މިއީ ދައްކަން ހިތްހަމަޖެހ ވާހަކައެއް ނޫނެވެ. އެ ބަޔެއްގެ އަމިއްލަ މާދަރީ ބަހުން ކުށެއް ނެތި ވާހަކަދައްކާން އެނގ
މީހުން މިހާ ބޮޑަށް މަދުވުމަކީ ހިތާމަވެރި ޚަބަރެކެވެ. ނުރައްކާތެރި ސިގުނަލެކެވެ. އެއީ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި
ޤައުމީ މައްސަލައެއް ވެސްމެ އެވެ .

މި މައުޟޫޢުގައި ވާހަކަދެއްކުމަކީ ފަސ ހަ ކަމަކަށް ނުވާތީ އަޅުގަނޑުގެ މި މަޒުމޫނުގައި ފާހަގަކޮށްލާން މި އުޅެނީ
މުބާރާތްތަކުގެ ވަރަށް ގިނަ ވާހަކަދެއްކުންތެރީން ވިސްނުނުމެއް ނެތި ބ ނުންކުރާ އެންމެ ކުށަކާ ބެހ ގޮތުންނެވެ. މި
މަޒުމޫނުގެ މައިގަނޑު ނަމުގައި އެވާ ޢިބާރާތާ މެދުގައެވެ.
”ހިނގާތޯ“ މިއީ ކޯއްޗެއްތޯ އެވެ؟ މި ލަފުޒު ބ ނުންކޮށްގެން ވާހަކަދެއްކުންތެރީން ދައްކަވައިފައި ހުރި ވާހަކަތަކަށް
ބަލާއިރު، އެއީ އެންމެ އާދައިގެ ދަރަޖައިގައި ބ ނުންކުރާ އަމުރެއް ކަމަށްވާ ”ހިނގާ“ މި އަމުރު ދެވަނަ ދަރަޖައިގައި
ނުވަތަ ތިންވަނަ ދަރަޖައިގައި އެ ކުދީން ނުވަތަ މީހުން ބ ނުންކުރާ ގޮތެވެ. ”ތޯ“ އަކީ ދެވަނަ ދަރަޖަ އާއި ތިންވަނަ
ދަރަޖައިގައި ބ ނުންކުރާ ސުވާލުގެ އަކުރަކަށް ވާތީ، ”ހިނގާ“ މި އަމުރު މާތްކޮށްލުމަށް ”ތޯ“ އިތުރުކޮށްލަނީ އެވެ.
މިސާލަކަށް ”ހިނގާތޯ ބަލަމާ ކަން އޮތް ގޮތަށް؟“ މި ފަދަ ގޮތަކަށެވެ. އެކަމަކު ޙަޤީޤަތަކީ އެ ގޮތަށް އަމިއްލަޔަށް އެ
”އުފައްދާ“ ލަފުޒުން މާނައެއް ދ ހަނުވުމެވެ.
”ހިނގާ“ މިއީ ”ހިނގުން“ މި މަސްދަރުން އުފެދިފައިވާ އަމުރެކެވެ. މިއީ ދިހަވަރަކަށް މާނަ އެކުލެވ ލަފުޒަކަށް ވީ
ނަމަވެސް މިޙާލަތުގައި މި ލަފުޒުން ދ ހަކުރާން އުޅ މާނައަކީ ކަމަކާ އުޅުން ނުވަތަ ޙަރަކާތްތެރިވުން ނުވަތަ ކޮޅަކަށް
ދިޔުމެވެ. ”ހިނގާ“ މި ލަފުޒު (އަމުރު) މާތް ދަރަޖައިގައި ނުވަތަ އެންމެ މާތް ދަރަޖައިގައި ވެސް ބ ނުންކުރާނީ ”ހިންގަވާ“
މިހެންނެވެ. މިއީ މާ ބޮޑު ގަވާއިދެއް ނ ނގ މީހަކަށް ވެސް އެނގ ނ ނުވަތަ އެނގެންވާނ ވަރަށް އާދައިގެ ލަފުޒެކެވެ.
ނުވަތަ ހަމައެކެވެ.
އަޅުގަނޑު މި ވާހަކަ ލިޔުނީމާ މިއީ މީހަކު ލިޔާން ދެން ކޮން ވާހަކައެއްހ ބައެއް ބ ފުޅުންގެ ހިތްޕުޅަށް އެރުން
އެކަށީގެންވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑަށް މިވާހަކަ ލިޔެލާން އަޅުގަނޑުގެ ޒަމީރު މަޖުބޫރުކުރީ ވަރަށް ބޮޑު ސަބަބަކާ
ހުރެއެވެ.
މީގެ ކުރީން މިކުށް ތަކުރާރުކުރާތީ އަޅުގަނޑަށް އަޑުއިވެމުން އައީ ވާހަކަދެއްކުންތެރިކަމުގެ މުބާރާތްތަކުގައި ދަރިވަރުންގެ
ކިބައިންނެވެ. ނަމަވެސް އުނގަންނައިދިނުމުގެ ދާއިރާގައި ހަމަ އިސް މަޤާމެއްގައި ހުންނެވި ބ ފުޅަކު ދާދި ފަހުން އަޅުގަނޑު
ބައިވެރިވި ވަރަށް އިސް މަޖިލީހެއްގެ (ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހެއް ނޫން) ބައްދަލުވުމެއްގައި، މި ކުށް ތަކުރާރުކޮށް ވިދާޅުވީމާ،
މި ވާހަކަ ލިޔެނުލަ އި ނުހުރެވުނީއެވެ. ކޮންމެވެސް ބަޔަކަށް މި ލިޔުން ފެނި މި ކަމާ މެދު ވިސްނައި، އެ ކަމުގެ ސަބަބުން
އިޞްލާޙީ ބަދަލެއް އަތުވެދާނެ ކަމުގެ އުންމީދުގައެވެ.
އާދ ހެވެ! ”ހިނގާތޯ“ މިއީ ބ ނުންކޮށް އުޅެން ރަނަގަޅު ގޮތެއް ނޫނެވެ. އެއީ ކުށް ގޮތެކެވެ. އ ގެ ބަދަލުގައި ބ ނުންކުރާން
ވާނީ ”ހިންގަވާ “ (ލިޔާ ޢިބާރާތުން ނަމަ ”ހިންގަވާށެވެ“) މި ފަދައިންނެވެ.